

Malmö Viltvårdsförening

Medlemsnytt nr 1 2025

Invasiva arter, vad är det egentligen?

Att flytta på växter och djur är inget nytt, det har människan alltid gjort, ibland avsiktligt andra gånger har de följt med som fripassagerare. En del av dessa flyttar har haft liten påverkan, i andra fall har det resulterat i stora förändringar på ekosystemen. Man kan jämföra kirskål som antagligen infördes under tidig järnålder med körsbär som kom till Sverige för ungefär 1500 år sedan. Körsbären har troligtvis haft liten påverkan på sin omgivning medan kirskålens borde vara mycket större då den har förmågan att tränga undan annan växtlighet.

Hur bestämmer man då om en art är invasiv eller inte? Först och främst ska flytten skett med mänsklig hjälp och efter 1850 till en ny miljö där den sprider sig snabbt och har en negativ påverkan på ekosystem, infrastruktur eller människors hälsa. Det är framför allt vår handel med växter som för arter till nya platser. Men även en jägares jordiga stövlar, en tältares tältpinnar eller däcken på din mountainbike eller bil kan föra in oönskade växter, djur eller sjukdomar till vårt land.

Stenmård. Foto: Ondrej Prosicky/Mostphotos

Några exempel på invasiva arter är blomsterlupin, mårhund, stenmård, vresros och mink. Merparten av de invasiva växterna har kommit hit som trädgårdsväxter. Med importerade växter följer även sniglar och nu senast, lövplattmasken *Obama nungara*.

Att vara spridningsbenägen och ett ogräs är däremot inte samma sak som att vara invasiv. Ett ogräs är en oönskad växt på en given växtplats, till exempel ditt trädgårdsland eller din rabatt. Inom skogsbruket brukar man kalla oönskad växtlighet sly.

Det svåra med en introduktion av nya arter är hur de kommer att fungera i en ny omgivning, det är först efteråt man vet. Många arter som tidigare begränsats av våra kalla vintrar kan numera överleva, vilket utgör en ökad risk för spridning.

Invasiva arter är ett av de största hoten mot den biologiska mångfalden i både Sverige och globalt och antalet främmande arter som blir invasiva ökar från år till år.

Jägarförbundet har länge varit delaktig i olika projekt för bevarande av arter och bekämpning av invasiva arter, som till exempel mårdhunds projektet i norra Sverige. Mårdhunden har flyttats från Asien för dess päls och är ett mycket stort hot mot framför allt alla markhäckande fåglar. Ett annat projekt, som tyvärr avbröts under 1,5 års tid är utrotning av stenmård. Nu har projektet dock fått ytterligare anslag. Dess skadeverkningar och kostnader är välkänd. Skador på bilar uppgår bara i Tyskland till 100 miljoner Euro årligen.

Så här ser den ut, lövplattmasken. Källa: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Andra arter vet man inte lika mycket om, som lövplattmasken, som har hittats på flera ställen i Sverige. Det är ett rovdjur som inte bara kan utgöra ett hot mot våra dagmaskar och sniglar, men i förlängningen det ekosystem som omvandlar dött material till näring och luckrar upp våra jordar. Hur den kommer att klara en riktigt kall vinter vet vi inte än. Men som med mördarsnigeln kanske vi inte kommer att veta förrän det är för sent.

Text: Haidi Andersson

"Världens bästa jägarskola? Vi tror det!"

MVF:s jägarskola är något alldeles extra – faktiskt kanske världens bästa. År efter år får vi tackmejl från elever som håller med. Till och med Aimpoint skickar sina medarbetare till oss. Det säger en hel del!

Skolans upplägg har vuxit fram under flera år, långt innan jag själv klev in i bilden. En stor eloge går till Ingrid Kongstad, som har varit rektor och en drivande kraft sedan 2018 och förbättrat skolan varje år. När hon frågade om jag ville ta över som rektor förra året, blev jag både stolt och lite nervös. Det är inte lätt att fylla så stora skor. Men nu, mitt i proven, kan jag bara konstatera att med våra fantastiska funktionärer är det fullt rimligt att kalla oss för just världens bästa jägarskola.

Så här går det till:

Jägarskolan drar igång i januari och pågår till december. Vi startar med teori på Kvarnbygården, där vi har både tisdags- och torsdagsgrupper. Alla lektioner spelas in så att eleverna kan se dem i efterhand.

I februari börjar vi med skytte på Spillepengen – både kula och hagel. När våren kommer drar vi ut på exkursioner: fågelskådning i Pildammsparken, klövviltstudier i Skånes djurpark, och kvällsöppna jaktbutiker där man får klämma, känna och till och med provskjuta vapen.

När jaktsäsongen drar igång får eleverna följa med på utbildningsjakter tillsammans med erfarna bisittare.

Nytt för de senaste åren:

- Vi har öppnat upp för elever som vill gå enbart teori eller enbart skytte.
- Vi har infört vapenvård på onsdagskvällar efter helgens skyttepass.
- Vi använder vår egen instruktionsbok i skytte – Skyttetrappan - för att hjälpa eleverna att bli trygga och duktiga skyttar, författad av undertecknad.

I år har vi haft totalt 57 elever. En gick bara teorin, medan 11 valde enbart skytte - ofta personer som gått en snabbkurs men inte riktigt fått till det praktiska.

Årets Jägarskola i siffror:

- 11 teorilärare har hållit 28 lektioner (de flesta på Kvarnbygården)
- Teoriämnen täcker områden som artkännedom, jakthunden, eftersök, jaktens organisation, vapenkunskap, viltförvaltning och lagen m.m. (523 sidor i boken).
- 28 skytteinstruktörer har genomfört hela 133 skyttepass
- Skyttemomenten inkluderar bland annat: Säker vapenhantering, Simulatorskytte, Precisionsskytte, Älgbana, Markmål, Jägarduva och Vapenvård

Vad är det som gör Jägarskolan så bra?

Det är människorna. Våra engagerade instruktörer och alla som jobbar bakom kulisserna med webb, Facebook, kansli och bokningar – ni gör ett otroligt jobb!

Tack!

Ett stort, varmt tack till alla funktionärer som år efter år gör detta möjligt. Utan er – ingen jägarskola. Ni är helt enkelt bäst!”

Fredrik Cedmert

Rektor MVF Jägarskola

Aktuellt i föreningen

Konsten att slipa knivar

Kursen i att använda Tormeks slipmaskin hålls av Martin Ragnerstam som har 25 års erfarenhet av att slipa knivar. Den är populär och vårens två kurser och den som kommer till hösten är redan fulltecknade.

När jag tittar in till kvällens elever är alla redan i full gång. Martin förklarar att man börjar med att markera eggen med en svart penna sen börjar slipningen tills man får en ren råegg. Därefter bryner man kniven. Det låter lätt och det ser lätt ut när Martin visar. På frågan om hur svårt är det svarar han att det handlar mycket om känsla, en del lär sig ganska snabbt medan andra får träna i flera år.

Det är mycket att tänka på, inställning av slipvinkel, att man håller ett jämnt tryck och följer hela eggen. För att få använda förenings Tormek T4 knivslipar krävs det att man har gått denna kurs och betalar en avgift om 50 kronor.

Martin provar eggen på John Ascards kniv.

Deltagarna har fullt fokus på att slipa knivar.

Text och foto: Haidi Andersson

Att vara funktionär

Som i alla föreningar bygger verksamheten på medlemmarna och deras insatser. Malmö Viltvårdsförening håller många kurser och utbildningar och utan våra funktionärer hade vi inte kunnat vara en så stor och aktiv förening. Som funktionär kan uppgiften vara allt från att vara skytteinstruktör eller lärare vid Jägarskolan till viltvårdare, hjälpa till vid hundkurser eller vara med på skogens dag i Torup.

På frågan om vad som är det bästa med att vara funktionär får jag många liknande svar. Att man vill dela med sig av kunskap, få se nya medlemmar och jägare utvecklas. Man nämner även att man får göra det man tycker är roligt och får så mycket tillbaka i form av glädje och gemenskap.

Alla sektioner har en ansvarig som behöver din hjälp för att allt ska fungera så tveka inte att höra av dig till kansli@mvf.nu

Kaj Ivarsson väger in fäلت vilt efter jakten.

Ingrid Kongstad lagar mat till 36 personer, kreativitet och planering krävs i det lilla köket.

Text och foto: Haidi Andersson

Grythundsträning

Efter ett års uppehåll har föreningen återigen träning för grythundar på Resåkragården berättar sektionsschefen Jan Gustavsson. Vi tar emot cirka 15 hundar per träningspass, mest borderterrier och en del taxar. Hur hundar reagerar på grävling och hur länge de jobbar är väldigt olika, en del blir lite osäkra andra har mycket jaktinstinkt. Man brukar räkna med att fyra-fem hundar i timmen kan träna.

Träningen kommer att pågå augusti ut och det är även planerat anlagsprov vid två tillfällen, ett i sommar och ett i augusti. För tider och priser se hemsidan: <https://www.mvf.nu/grythund/>

Vill du anmäla dig? Maila Jan på janne_gustavsson@hotmail.com. Det är först till kvarn som gäller.

Bulletinen

Den fanns en tid före hemsidor och sociala medier då föreningen gav ut medlemstidning i pappersformat. Efter ett gediget arbete ligger nu alla nummer av Jakt & Viltvård och MVF Bulletinen inskannade att läsa på vår hemsida <https://www.mvf.nu/medlemstidningar/>

Årsmöte

En liten påminnelse om att det börjar närma sig för föreningens årsstämma den 25 september, kallelse kommer mitten på juni. Kanske har du tänkt på något som du vill göra eller förändra i föreningen? Då är det dags att fatta pennan, sista datum för inlämning av motioner den 15 juli.

Malmö Viltvårdsförening

Kvarnbygården, Östra Kattarpsvägen, Pl. 564, 212 91 Malmö
Tel: 040-49 49 30 E-post: kansli@mvf.nu www.mvf.nu